

PODROČJA BOJA

Soočenje s podnebnimi spremembami žal ne pomeni samo ukrepanja v smeri zmanjševanja izpustov toplogrednih plinov, predvsem CO₂. Podnebne spremembe so težko ustavljiv proces in mednarodna skupnost se je za zdaj zavezala, da segrevanje planeta omeji na dve stopinji do leta 2050 glede na predindustrijsko obdobje. To nikakor ni malo.

MORALI SE BOMO PRILAGODITI

Znanstveniki predvidevajo, da bosta ti dve stopinji segrevanja po planetu porazdeljeni neenakomerno. Precej verjetno je, da bo podnebni pas, v katerem je tudi Slovenija, doletelo povečanje povprečne temperature za tri do štiri stopinje. To pomeni, da soočenje s podnebnimi spremembami v veliki meri vključuje tudi prilagajanje na njihove pričakovane vplive.

Vročinski val letos poleti je obudil spomine na katastrofalno vroče poletje 2003, ko je zlasti veliko starejših umrlo v strahotnih razmerah. Občine morajo take in podobne ekstremne dogodke uvrstiti v svoje scenarije ukrepov ob naravnih nesrečah, kot so gozdni požari, poplave ali potresi.

To težav lahko pride tudi pri oskrbi z vodo, pri obdelovanju kmetijskih površin in oskrbi z energijo. Marsikaj od tega lahko občine predvidijo in se pripravijo vnaprej, kar je bistveno ceneje kot prilaganje v zadnjem trenutku ali še kasneje.

OBČINA KOT STROKOVNI IN STROŠKOVNI ZGLED

Občina je lahko s svojim ravnanjem zgled tako strokovno kot stroškovno. Za veliko večino okoljsko koristnih ukrepov namreč velja, da so vsekakor dolgoročno, skoraj vedno srednjeročno in pogosto tudi kratkoročno cenovno ugodnejši kot dosedanja praksa. Del tega varčevalnega paketa gre na račun večje energetske učinkovitosti, del na račun rabe obnovljivih virov, nekaj pa je tudi posledica racionalnejše rabe.

DOLGOROČNI RAZVOJ OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE

Za vsako občino je koristno, da poskrbi za dolgoročni razvoj energetike. To celo predvideva energetski zakon. Pomembno je, da vsaka občina spodbuja in razvija zase najprimernejše oblike obnovljive energije: sončno energijo oziroma fotovoltaiko, geotermalno energijo, vodno energijo, lesno biomaso, verjetno pa bo marsikaj še razvito v prihodnosti.

Vsekakor je za volivce koristno, če občina hkrati z bojem proti podnebnim spremembam tudi zmanjšuje svoje stroške. Predvsem pa šele potem, ko je svoj del naloge opravila sama, enako zahteva tudi od drugih.

PROMET IN HRANA STA ZELO POVEZANA

Dober primer je javni promet: učinkovit sistem javnega prevoza in kolesarskih stez ter parkirišč je pogoj za to, da se ljudje odpovedo vsakodnevni uporabi avtomobila. In podobno velja za lokalno pridelano hrano: z njo

zmanjšujemo potrebo po prevozih, tako rekoč na domačem dvorišču pa imamo tudi najboljši vpogled v ekološke standarde pridelave.

Z vsem tem delovanjem se občina pripravlja na črne scenarije in hkrati izvaja prehod v nizkoogljično ali celo ogljično neutralno družbo. Pri tem je treba vedeti, da to ni znanstvena fantastika: ustavitev segrevanja pri dveh stopinjah do leta 2050 namreč predvideva zmanjšanje izpustov CO₂ na svetovni ravni za vsaj 80 odstotkov. V razvitem svetu, kamor se uvršča tudi Slovenija, pa celo za 90 odstotkov.

TO NI ZNANSTVENA FANTASTIKA!

Dobra novica je, da večina tehnologij za ta prehod že obstaja, številne nove pa se pospešeno razvijajo. Tudi s pomočjo davčnih spodbud in sodelovanja držav ter lokalnih skupnosti. Morda še bolj kot za karkoli drugega za podnebne spremembe velja, da nas v enaki meri zadevajo čisto vse.

Občina s soočenjem s podnebnimi spremembami ne le skrbi za varnost prebivalcev pred njihovimi škodljivimi ali celo katastrofnimi posledicami, temveč tudi znižuje svoje stroške in ustvarja gospodarske priložnosti ter delovna mesta.

BI SODELOVALI V NASLEDNJEM PODVIGU?

Od ognja in kolesa do umivanja rok in računalnika – naša zgodovina je polna preskokov, s katerimi nam je uspelo rešiti ključne probleme nekega obdobja. Zgodbe o naših uspehih so si podobne v tem, da so bili veliki problemi človeštva nerešljivi le do trenutka, ko smo se odločili postaviti jih na dnevni red. Probleme so reševali znanstveniki, sleherniki, voditelji in množice, njihove rešitve pa so bile vedno in predvsem mešanica dveh neomejenih virov: poguma in ustvarjalnosti.

KAJ PRIČAKUJEMO OD KANDIDATOV NA ŽUPANSKIH VOLITVAH

Večina kandidatov je na listah znanih političnih strank. To pomeni, da že obstaja določena sled o njihovem dosedanjem okoljskem delovanju. Pretekla dejanja so pomembna, še bolj pa poznavanje problemov in priložnosti v lokalnem okolju ter konkretni predlogi in zaveze.

Seveda ni naloga volivcev, da preiskujejo ravnanje kandidatov in strank. Kandidati sami in stranke oziroma liste morajo zagotoviti celovito in pregledno informacijo o svojih stališčih in dejanh.

KAJ STE KANDIDATI IN STRANGE POČELI DO ZDAJ

- Kateri so bolj ali manj pereči lokalni okoljski problemi?
- Kakšna je bila dosedanja strategija soočanja s podnebnimi spremembami in njihovimi posledicami?
- Koliko svojega časa ste jim namenili do zdaj?
- Ste jih poskušali dejavno reševati ali je bila za vas vrsta drugih vprašanj pomembnejša?
- Kakšna so stališča vaše stranke do podnebno-

energetskih vprašanj na vseslovenski ravni?

- Ali gre za stranko, ki okoljske teme in podnebne spremembe postavlja v središče svojih političnih prednostnih nalog?
- Ali spadate med tiste, ki so prepričani, da je spopad s podnebnimi spremembami tudi razvojna priložnost, ali menite, da se gospodarski razvoj in skrb za okolje izključuje?

KAJ MENITE O CILJIH 20-20-20

IN O VIZIJI NIZKOOGLJIČNE DRUŽBE DO LETA 2050

EU se je zavezala, da bo do leta 2020 zmanjšala svoje izpuste toplogrednih plinov za 20 do 30 odstotkov glede na stanje iz leta 1990. Obnovljivi viri energije naj bi v EU čez 10 let pokrivali že 20 odstotkov potreb znotraj Unije, skupna poraba energije pa naj bi se zaradi večje učinkovitosti zmanjšala prav tako za vsaj 20 odstotkov.

Če pa želimo do leta 2050 omejiti segrevanje Zemlje na povprečno dve stopinji, je do tedaj na svetovni ravni treba zmanjšati izpuste CO₂ za vsaj 80 odstotkov.

Ti cilji so izvedljivi, zahtevajo pa hitro ukrepanje. Ste pripravljeni svojo politiko utemeljiti na teh izvivih, ki zadevajo vse nas, najbolj pa naše otroke in njihove otroke?